

Aanvullende opmerkingen over Ontwerp Inpassingsplan en MER Windpark De Drentse Monden – Oostermoer

Zwaardere turbines

- De opties om de 150 MW te behalen met turbines uit de klasse 3 tot 4,2 MW zijn nog onvoldoende onderzocht en onderbouwd.
- In de aanvulling op het MER is een onderbouwing aangeleverd voor de turbinekeuze voor dit windpark. Uit deze onderbouwing blijkt wel degelijk dat er specifiek voor landtoepassingen nieuwe typen windturbines ontwikkeld worden met een groter vermogen. Dit met name in combinatie met grotere rotoren (blz. 4. Aanvulling MER, Pondera 2015).
- In de aanvulling op het MER (blz. 8.) is ook een financiële vergelijking gemaakt tussen een 3MW en een 5MW turbine. Echter niet met een turbine die zich in de range tussen 3,0 en 4,0 MW bevindt. De vergelijking moet uitgebreid worden met meer gangbare turbines in de klasse tussen 3,0 en 4,0 MW, omdat het onderzoek anders niet volledig is. Uit eigen onderzoek blijkt dat de toepassing van een turbine uit de range 3,0 – 4,0 MW (in plaats van de 3,0 MW) niet leidt tot een negatieve businesscase. Toepassing van een zwaardere turbine t.o.v. een 3 MW is daarmee nog steeds een realistische optie voor dit windpark. Die berekeningen zijn voor u beschikbaar.
- Het aanvullende onderzoek naar de rendementen van turbines (blz. 8 aanvulling op MER) bevat aannames welke niet meer actueel zijn. De gehanteerde rentepercentages op het aantrekken van vreemd vermogen zijn gedaald naar ca. 2,25%. Dit percentage is goed verdedigbaar zeker gezien het lage risicoprofiel voor de geldverstrekker. Het rendement op het aanwenden van eigen vermogen neemt daarmee ook verder toe.
- Het rendement van een zwaardere windturbine (t.o.v. van de standaard 3,0 MW turbine) blijft daarmee in bereik van de minimale 8% rendementseis op projectrendement welke door een externe financier wordt gehanteerd.
- Ter onderbouwing van de toepassing van zwaardere turbines wordt mede verwezen naar de 3,45 MW turbine in het Windpark N33 nabij Meeden.

Uit het bovenstaande volgt dat de bouw van zwaardere turbines van meer dan 3 MW een reële optie is. In de aanvulling op de MER ontbreekt daarvoor de gevraagde uiteenzetting. Deze opties dienen alsnog te worden toegevoegd om daarmee een afweging te kunnen maken in beschikbare alternatieven. Dit biedt ook de initiatiefnemers de mogelijkheid om met minder turbines te komen tot het opgesteld vermogen van 150MW.

De bouw van turbines van ca. 3,8 MW is realistisch waardoor de beschermingszone van LOFAR kan worden ontzien (Zonering radioastronomie zone II, Provinciale Omgevingsverordening Drenthe) en dubbele lijnopstellingen kunnen worden voorkomen.

Afstand tot woningen

- Er zijn geen alternatieven onderzocht zijn voor de locaties van windturbines.

In het belang van de omwonenden te Nieuwediep wordt verzocht om richting het definitieve inpassingsplan de mogelijkheden te onderzoeken om ruimere afstanden toe te passen tussen geplande windturbines en bestaande woningen.

State of the Art technologie

- Voorbeelden van 'State of the Art' plannen en technieken zijn genoemd in de brief van 20 oktober 2015. Deze zijn niet verwerkt in het inpassingsplan en MER. Vertrekpunt dient te zijn de Gebiedsvisie windenergie Drenthe. Hierin wordt onderscheid gemaakt in 'wonen in een landschap met wind versus wonen in een windlandschap'. Met deze ogenschijnlijke subtiele nuance wordt gestreefd naar het voorkomen van insluiting van bebouwingslinten, het beperken van horizonbeslag en interferentie én daarmee dus het creëren van visuele rust. *"Wanneer dit horizonbeslag zich in meerdere windrichtingen manifesteert en aan meer dan een kwart van de horizon windturbines zichtbaar zijn, dan kan dat bij waarnemers tot een gevoel van insluiting door windturbines leiden. Uit ervaring blijkt dat met name dit gevoel van insluiting bij bewoners weerstand tegen windturbines oproept"* (Stroeken e.a., 2006).
- Het toepassen van innovaties en de beschikbare technieken is van belang. Denkbaar is het in het gehele plangebied toepassen van synchroon draaiende turbines voor alle opstellingen samen en het toepassen van zwaardere turbines. Die technieken hebben een gunstig effect op de visuele rust en beperkt interferentie binnen het windpark. Ter onderbouwing hiervan wordt verwezen naar het rapport "Handreiking waardering landschappelijke effecten van windenergie" van april 2013 dat is opgesteld in opdracht van Agentschap NL: *"De draaiende rotoren van windturbines zorgen altijd voor een toename van de dynamiek van een landschap. Met name als het rustige karakter (afwezigheid van dynamische elementen als grootschalige infrastructuur, steden, industrie en bedrijventerreinen) van belang is voor de identiteit van een landschap dan treedt in dit opzicht en verstoring op. De mate van deze verstoring wordt sterk gereduceerd als de aanwezige windturbines langzaam en synchroon draaien en als deze als een eenheid ervaren worden. Dit laatste kan worden bereikt door het ontwerpen van een heldere en compacte opstellingsvorm"*.
- In de nota van beantwoording is geconstateerd dat er in dit windpark ten aanzien van de obstakelverlichting aangesloten wordt bij de resultaten uit het Alexia windpark te Zeewolde. Daarmee wordt invulling gegeven aan het verzoek van de Provincie Drenthe om voort te bouwen op de technologische ontwikkeling op dat gebied.
- In het ontwerp inpassingsplan wordt niet ingegaan op de plaatsing van windturbines in 'Zonering radioastronomie zone II' voor LOFAR. In het vervolgproces dient het belang van LOFAR betrokken te worden, zoals het bepalen van mitigerende maatregelen.

Op basis van bovenstaande wordt nogmaals verzocht om middels het toepassen van State of the Art technologie te komen tot, het beperken van horizonbeslag, het voorkomen van insluiting van bebouwingslinten en interferentie én daarmee dus het creëren van visuele rust

Archeologie

- In de aanvulling op het MER wordt in paragraaf 2.4 ingegaan op het thema archeologie. Er wordt onvoldoende tegemoet gekomen aan de vooroverlegreactie van 20 oktober 2015 over dit onderwerp.
- De beschrijvingen van de gemeentelijke beleidskaarten zijn nog onvolledig. Twee belangrijke categorieën (middel)hoge verwachtingswaardes niet meegenomen, Het betreft de categorieën: gemeente Aa en Hunze: (1) Hoge verwachting beekdal (gebied van provinciaal belang), (2) Terrein van archeologische waarde (AMK-terrein 148660); gemeente Borger-Odoorn: (1) Hoge verwachting beekdal (gebied van provinciaal belang), (2) middelhoge verwachting beekdal (provinciaal belang). Hierdoor is een fors deel van de terreinen met een (middel)hoge verwachtingswaarde niet door een dubbelbestemming beschermd. Aanpassing van het Inpassingsplan conform de gemeentelijke beleidskaarten is nodig.
- De vertaling van de verwachtingskaart door het archeologische onderzoeksbureau wordt niet onderschreven. In samenspraak met de gemeenten is beleid bepaald voor het uitvoeren van veldinspecties voor plannen in het veenkoloniale gebied van Borger-Odoorn met een omvang van twee hectare of meer en bij bodemingrepen dieper dan 30 cm . De aangevoerde

praktische en economische motieven om een andere benadering te kiezen zijn niet overtuigend.

Op basis van bovenstaande is het noodzakelijk in nauw overleg met de gemeenten als bevoegde overheid te komen tot een onderbouwd Programma van Eisen.